

TÜBİTAK 4003 Bilim Merkezi Kurulması Çağrısı

Sonuçlarının Açıklandığı

Basın Toplantısı

Devlet Bakanı Sayın Prof. Dr. Mehmet AYDIN'ın

Konuşma Metni

4 Eylül 2008, TÜBİTAK, Ankara

Saygıdeğer Misafirler,

Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu (TÜBİTAK), Türkiye’de bilime olan ilginin artırılmasında bilim merkezlerinin önemini kavranması ve bu merkezlerin yurt genelinde yaygınlaşması amacıyla, 27 Mart 2008 tarihinde “Bilim Merkezi Kurulması Çağrısı” yayınladı. Çağrı kapsamında ülkemizdeki büyükşehir statüsündeki bir ilimizde Bilim Merkezi kurulması projesine destek verilmesi planlandı.

Bilim merkezleri, her yaştan, farklı birikime sahip insanları bilimle buluşturarak, bilim ve teknolojiyi toplum için anlaşılır ve ulaşılır bir hale getiren, ziyaretçilerini denemeye ve keşfetmeye teşvik eden, bilim ve teknolojinin önemini toplumun gözünde artırmayı amaçlayan, kamu yararı gözetilen, kar amacı gütmeyen, kamu ve özel sektör kaynakları ile finanse edilen merkezlerdir.

Bilindiği üzere, Dünya’nın çeşitli yerlerinde kurulmuş olan Bilim Merkezleri, kuruldukları bölgeler ve çevresinde ilgi odağı olmaktadır. Bu sayede, insanlara bilimin eğlenceli yüzü gösterilmekte ve bilime olan ilginin hızlı bir şekilde artmasına yardımcı olunmaktadır.

Çağrı, TÜBİTAK’ın ev sahipliğinde bir bilgilendirme toplantısı yapılarak duyuruldu. Toplantıya büyükşehir statüsünde olan 16 ilin valileri, belediye başkanları ve sanayi ve ticaret odası başkanları katıldı.

Söz konusu çağrıya büyükşehir belediyelerinin başvurabileceği belirtilmiş, ayrıca il özel idareleri, sanayi ve ticaret odaları ve diğer kurum ve kuruluşlarla yapılan işbirliklerinin tercih sebebini oluşturacağı açıklanmıştı.

30 Haziran 2008 tarihinde başvuru süresi tamamlandı. Altı büyükşehir belediyesi tarafından proje önerisi hazırlandı. Daha sonra bir büyükşehir belediyesi kendi isteğiyle süreden ayrıldı.

TÜBİTAK dışından konusunda uzman 5 kişiden oluşan bir Değerlendirme Kurulu önceden belirlenmiş objektif kriterler doğrultusunda beş proje önerisini ele aldı. Kurulun 6 Ağustos 2008 tarihinde gerçekleşen ilk toplantısında, bu beş büyükşehir belediyesine ait proje önerileri proje yürütücüleri tarafından Değerlendirme Kurulu’na sunuldu. Toplantıda, proje sahiplerinin proje öneri formlarında sunmakla yükümlü olduğu bilgi ve belgelerde eksiklik olup olmadığı

incelendi ve iki proje önerisi şartların tamamlanamaması sebebiyle değerlendirme sürecinin dışında kaldı.

Çağrıda tüm şekli gereklilikleri yerine getiren Diyarbakır, Eskişehir ve Konya Büyükşehir Belediyeleri'ne ait proje önerileri saha ziyareti yapılarak yerinde incelendi.

Saha ziyaretlerinin ardından, 27 Ağustos 2008 tarihinde yapılan ikinci Değerlendirme Kurulu toplantısında, Saha İzleme Komisyonu saha ziyaretlerinde elde edilen tespit ve gözlemler hakkında bir sunum yaptı. Kurul, proje önerilerini yaygın etki ve yapılabirlik açılarından değerlendirdi. Projeler ekip, finansal kaynak, ortam, yöntem ve yönetim yapısının varlığı bakımından incelendi.

Değerlendirme kapsamında Konya Büyükşehir Belediyesi'ne ait proje önerisinin desteklenmesine karar verildi.

Konya Büyükşehir Belediyesine ait proje önerisinde, çağrının gerektirdiği tüm yasal belgeler tamamlanmış, bilim merkezi kurulması için ideal genişlikte açık alan önerilmiş, bina inşaatı ve inşaat için ayrılacak finansal kaynak konularını netleştirilmiş, bilim merkezinin örgütlenmesi ve işletilmesi için tutarlı öngörüler geliştirilmiş ve öneri formunda talep edilen diğer gerekli tüm bilgi ve belgeleri eksiksiz bir şekilde hazırlanmıştır.

Konya Büyükşehir Belediyesi'ne ait proje önerisinde, bilim merkezinin kuruluş ve işletme aşamalarına Konya İl Özel İdaresi'nin katkı sağlayacağına ilişkin bir meclis kararı yer almaktadır. Bu kararın varlığı kamu kaynaklarının sürekliliği açısından proje önerisinin güçlü bir yönüdür. Ayrıca, Konya İl Özel İdaresi, Konya Sanayi Odası, Konya Organize Sanayi Bölgesi, Selçuk Üniversitesi, Konya İl Milli Eğitim Müdürlüğü, İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü ile protokol imzalanmıştır. Bu işbirliklerinin kapsamı net bir şekilde belirlenmiş ve protokollere yansıtılmıştır. Konya Organize Sanayi Bölgesi bilim merkezi kurulduktan sonra özkaynakların giderleri karşılayamadığı durumlar için, arada oluşan farkın %20'sini karşılayacağını taahhüt etmektedir. Su, elektrik, kanalizasyon, doğalgaz ve diğer altyapı hizmetleri Konya Organize Sanayi Bölgesi tarafından indirimli olarak sağlanacaktır. Konya Sanayi Odası inşaat ve işletme giderlerine katkı sağlayacaktır. Selçuk Üniversitesi içerik konusunda destek verecektir. Konya İl Milli Eğitim Müdürlüğü çok sayıda öğrenci ve veliye ulaşmak için organizasyonu sağlayacak ve içeriğe destek verecektir. Konya İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü bilim merkezinin tanıtımı için katkı sağlayacaktır. Bütün bu kuruluşlar mevcut bilgi birikimlerini projeye yansıtacaklardır. 16 özel kuruluştan alınmış, sosyal sorumluluk projesi kapsamında katkı sağlayacaklarını belirten destek mektupları mevcuttur.

Konya Büyükşehir Belediyesi'nin öncülüğünde kurulmuş proje ekibinde Belediye, Üniversite, Konya Organize Sanayi Bölgesi ve Konya Sanayi Odası çalışanları bulunmaktadır. Sunulan dokümanlardan, proje ekibinde rollerin net bir şekilde tanımlandığı, dengeli bir şekilde dağıtıldığı ve kurumsal bir yapının var olduğu gözlenmiştir. Ekibin büyük bir kısmı bilim merkezlerini yerinde incelemiştir. Bilim merkezi ziyaretlerinin bir kısmı çağrı yayınlandıktan sonra gerçekleştirilmiştir ve bu ziyaretlerin bilinçli olarak planlandığı, gözlemlerin bilgiye dönüştürüldüğü ve edinilen bilgilerin paylaşıldığı anlaşılmaktadır. Ekip ve paydaşların ortak bir vizyonu paylaşma noktasına geldiği gözlenmiştir.

İnşa edilmesi planlanan bina kapalı alanı 15.000 m²'dir ve çağrı koşulunun üzerindedir.

Bütün bu nedenlerden dolayı, Konya Büyükşehir Belediyesi'ne ait proje önerisi oy birliği ile desteklenmeye değer görülmüştür.

Bu destek kapsamında, Konya'da 2000 m² kapalı sergi alanına sahip bir bilim merkezi kurulacaktır. TÜBİTAK, bilim merkezinin kavramsal tasarımı, içeriğinde yer alacak temel öğelerin (sergiler vs.) belirlenmesi ve temin edilmesi, bilim merkezinde yapılacak etkinliklerin hazırlanması, bilim merkezi yönetim ve işletme modelinin kurulması, projenin izlenmesi ve bilim merkezi kurulduktan sonra işletmenin denetlenmesini üstlenecektir.

Proje Yürütücüsü Kurum olarak Konya Büyükşehir Belediyesi de, bina ve kapalı alanların, çevre düzenlemesi ile beraber projelendirilmesi ve inşaatı, atölye ve etkinliklerin gerçekleştirilmesi ve bilim merkezinin işletilmesinden sorumlu olacaktır.

2008 yılında açılan 4003 Çağrısı ile desteklenecek bilim merkezinin ardından, bilim merkezlerinin ülke genelinde yaygınlaşması amaçlanmaktadır. Konya'da kurulacak bilim merkezi gelecek yıllardaki projelere yol gösterecek, diğer bilim merkezlerini besleyecek kalifiye işgücü ve bilgi birikiminin oluşmasına katkı sağlayacaktır. 2009 yılı ve sonraki yıllarda yeni çağrılar açılacak ve büyük şehirlerimizden başlanarak ülkemizin pek çok yerinde bilim merkezlerinin sayısının hızla artırılması sağlanacaktır.

Bilim Merkezleri sayesinde toplumumuzun bütün fertlerinin bilim ve teknoloji ile buluşmalarının sağlanması ve yaratılacak pozitif etkiyle Türkiye'de bilim kültürünün geliştirilmesi hedeflenmektedir.

Bu çağrı kapsamında, özellikle saha ziyaretine kalan Eskişehir ve Diyarbakır Büyükşehir Belediyelerinin proje önerileri ve diğer başvuru sahibi büyükşehir belediyelerimizin projeleri de büyük emek harcanarak hazırlanmış, bilgi ve tecrübe birikimine dayalı, bizler için çok kıymetli projelerdir. Bir sonraki çağrımızda başarılı olmaları en büyük dileğimizdir.

Bu vesile ile, çağrımıza icabet eden tüm büyükşehir belediyelerinin mensuplarına, proje ekiplerine, önceden belirlenip ilan edilen kriterler çerçevesinde bilgi, deneyim ve birikimlerini kullanan Değerlendirme Kuruluna en içten teşekkürlerimi sunarım.

Bu projenin, ülkemizde bilimsel düşünce yapısının yerleşmesine önemli katkılar yapacağından eminim. Konya Bilim Merkezi'nin açılış töreninde tekrar buluşmak dileğiyle selam ve saygılarımı sunarım.